

Lärdomar och respekt

Den långvariga arbetsmarknadspåverkaren och fotbollsentusiasten **Pekka Hämmäläinen** gick in i evigheten i början av juni. Han var en omtyckt och ansedd person både inom arbetslivet och fotbollen (läs nedan på s. 32-33 det minnestal som Olli Kuhta höll vid Pekkas jordfästning).

Pekka Hämmäläinen verkade vid Livsmedelsindustriförbundet rf som min chef i ca nio års tid före han avgick med pension år 2002. Genom att följa med hans agerande lärde man sig mycket både om arbetslivet och om förhandlande. Självt tror jag att jag också har lärt mig, att även om i en hård förhandlingssituation de krav och handlingar som företräds av de förhandlingspartner som sitter på andra sidan av bordet emellanåt kan verka helt obegripliga och vettlösa, är det ändå inget hinder för att man inte i det civila livet kan vara kamrat och rentav vän med en sådan person från andra sidan bordet. Ett gammalt talesätt är, att "det är bra så länge ärendena grälar och inte människorna". Alla parter borde inse detta i olika förhandlingssituationer. För Pekka som gammal fotbollsspelare var detta antagligen klart redan från början av arbetskarriären. Under spelet på fotbollsplanen försöker man använda olika sätt, ibland sådana som strider mot reglerna, för att vinna matchen. Men efter matchen är man kompis med motståndarna, om inte direkt efter en hård match så åtminstone efter några dagar. På så sätt handlar man, om inte någonting fullständigt osakligt har inträffat under spelet.

Också i arbetslivet är det fråga om att spela ett slags spel, åtminstone när det förhandlas om ett nytt kollektivavtal. Då försöker man ofta att med hjälp av olika arbetskonflikter, lagliga eller olagliga, få igenom de egna kraven, medan bägge parter nerver sätts på prov. Om ett sådant slags spel används i arbetslivet benämningen förhandling eller förhandlingsrunda.

I arbetslivet strejkas emellanåt, men efter någon tid fortsätter arbetet igen normalt. Olagliga strejker är som namnet säger olagliga och bör således fördömas,

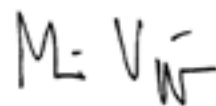
men de förefaller att höra som ett ofrånkomligt element till arbetsmarknadslivet. Just av den anledningen bör om olagliga strejker alltid efteråt väckas talan vid arbetsdomstolen. Också det hör som ett element till arbetsmarknadslivet. Tanken att "nu när allt åter är frid och fröjd, vill vi inte längre irritera motparten med en talan, så att de inte strejkar i framtiden", är bara att totalt lura sig själv. Det har historien och nya strejker lärt oss.

Pekka Hämmäläinenns åsikt var, att "du sjunger hans sånger vars bröd du äter". Därför är det skäl att i allmänhet värdesätta den andra partens åsikter, även om man inte alltid skulle gilla den andra partens åtgärder. Förhandlingsskicklighet i stort mått hade Pekka i olika kabinetts spel, både i arbetslivet och i fotbollskretsar. Därför rön-te han stor uppskattning från s.a.s. bägge sidor av planen.

Men hur betar man sig på den finländska skidåkningsfronten? Det verkar som att man där inte är så mycket till kompisar, varken med de egna eller med medtävlarna. Åtminstone inte i den s.k. nödens stund. Kompisen lämnas totalt ensam att lida pin. Annat kan man inte konstatera, när man tänker på den år 2001 inledda skandalen med dopning inom finländsk skidåkning, som alltjämt är framme i offentligheten. Den finländska skidåkningskretsen gjorde, delvis understödd av media, skidtränaren **Kari-Pekka Kyrö** till den gemensamma finländska soptunnan, som hela dopningsavskrädet tömdes i. Ingen person på skidåkningens område, och just inte någon annan heller, har under de gångna 12 åren trätt fram för att stöda Kyrö. Snarare tvärtom. En allmän förundran har varit, varför en person smutsar hela boet i offentligheten, och om det inte redan vore dags att lämna det förgångna bakom sig? Å andra sidan, varför borde en person bära ansvaret också för andras göranden? Det är inte svårt att sluta sig till att en person inte ensam förmår åstadkomma allting, när det är fråga om en topptrimmad skidåkningsorganisation, där världens

bästa åkare konkurrerar med varandra om placeringarna. Ändå räddas en del och någon annan lämnas att gå under, så att de andra ska kunna fortsätta med sitt normala liv. Det handlings sättet berättar mycket om människorna och om människans karaktär!

Det är fint, att Kyrö hade modet och även uthålligheten att i den här saken börja spela sitt eget spel. Efter det har mycket skett i den frågan. Om skidåkningsvärlden kan man på grund av de gångna årens avslöjanden "förstå" åtminstone det, att de norska skidåkarna i slutet av 1990-talet vann så gott som allting "med justa medel" och att finländarna inte alltid klarade sig ens med hjälp av dopning. Märkliga dessa norrmän, som inte ens har rågbröd.

Mika Väyrynen

